

LA TUIES

- En què penses, Albert?
— En que la vida és una cosa molt dura!
— No tant, no tant. Això va a dies!

LA RETAGUARDIA

DIARIO DE AVISOS, ANUNCIOS Y ESQUELAS MORTUORIAS

ISALE HOY!

Nuestro programa: Seriedad, economía y rapidez en los encargos

EL CAUDAL DE LA FORTUNA

Artículo variado y sorprendente que esta semana ha escrito el señor Rufasta en colaboración con el pollo Balot, para que no digan que se moca con media manga, aunque él como buen fresco que es se rahuma de todo.

¿Sabéis aquella Pura de que os hablaba la semana pasada? Pues me entabanó y resultó que me iba a dar gato por liebre. Yo creído que había hecho una conquista que ni la de Mallorca por el rey Don Jaime y la diñé por el corbatín. Resultó que era una de aquellas que se parecen a la casa viuda de Wenceslao Guarro, que hace el papel de hilo. (Véanse las ediciones de lujo.) Los apios, ¿se parecen a los traperos? ¡Sí, señores; porque todo se lo tiran a la eskena! ¿Y a los gorriones? También, porque son *par-dals*. ¿Una barca, se asemeja a una calle estrecha? No, señores; se parece a *l'ancha*.

Para distraer mis ocios y en vista del feo y del miguel que me había hecho la Pura, me fui a pasear por la calle de Barbará a entrada de oscuro. Allí se me acercó una meuca y me dijo: *¿Quiégues venig, hegmoso? Te bailagud la gumba y te leegud La Vanguardia*. — No, hice yo. Me parecería a un librito de papel de fumar. — *¿Poggué?* — Porque un librito de papel de fumar, Bambú y el que te coge a ti *va am una...* pecadora. Me llamó *vieux bidet* y se puso a cantar la *Madelon*.

En vista de tan rotundo éxito, me puse a hacer chistes y se me ocurrió este: ¿En qué se parecen LA RETAGUARDIA, la cabeza de Marial, una casa de sombreros que yo sé y una esposa tiránica? En que ésta manda, en la casa de sombreros está Munda, la cabeza de Marial está monda y lironda y en LA RETAGUARDIA está menda, hasta el día que me

echen, que habremos hecho un pan como unas obleas. ¿Qué queréis ahora? Que os dé la dirección de la casa donde está Munda? ¡Y un corde-ro negro! Comprad la Guía secreta (1) y procurad no coger enfermedades idem. La mujer de un mandarín chino se parece a un exportador en que *manda harina!*

Ahora, si no hay entreban-cos, voy a tocar pirandón. Quiero hacer la competencia a Pico y explotar los saltos de agua de la laguna de Fortuna (Madriguera de Abajo, entrando a mano izquierda.) El caudal de la Fortuna, según me dijeron cuando era nyébit, es muy importante. ¡Ya veréis cómo presumiré cuando tendré mi Comparativa de Fluido Eléctrico, que dice el exsenador. Haré más forrolla que el pollo Rius y Rius. Me compraré una torre como Pérez de Rozas de grande, un auto de sesenta potros (porque caballos ya es muy vulgar), tendré maturranga y me iré a hacer el caca al Liceo y a Cazadores. ¿Uno que se le escapa el tren, en qué se parece a una canción andaluza? En que *ya no volveré a verte más en la vía...*

Ahora, para terminar, os voy a decir uno de cuatro hemisferios: ¿en qué se parece el «Forn del Cisne», la plaza de toros, un automóvil y la calle del Treinta? ¿No se os acude? Pues en que en el «Forn del Cisne» hay Capeta (Ignacio), en la plaza de toros hay *lca-pita!*, en un automóvil hay capota y en

(1) Sólo para hombres. (Nota de los vendedores).

la calle del Treinta hay ca... ¡Ay, la Virgen de la Berruga, que me colaba!

RUFASTA

LOS CLÁSICOS ULTRAÍSTAS

Hemos descubierto dos nuevas producciones de Vighi, el clásico ultraísta. Las damos íntegras, como corresponde a tan preclaro varón. Helas aquí:

Los versos que me pidió Josefina

Josefina, gentil y decadente, que sabes inglés, fumms Khedives, hablas argot con la mala gente y faltas a la ortografía, si escribes.

¿Falta a la ortografía y habla inglés? ¡Ay! la madre, ¡qué inglés debe ser!

Josefina de la voz de pito: los versos que me pides, aquí están; no dicen nada, los he escrito para tí, y ¡es claro!, bien te van.

Lo de la voz de pito nos ha tocado el corazón y no decimos que nos ha tocado el pito porque no estaría bien.

Te van bien porque son estrambó-ticos desiguales, sin metro ni pauta. Parecerán *Hai-Kais* exóticos al recitarlos tu voz de flauta.

¿Qué serán *hai hais*? ¿Será alguna cosa fea? ¡Y cómo resulta que la voz de Josefina es de flauta, si siete versos antes era de pito? ¡Todo esto son pitos y flautas!

Cómo gozas cuando epatante, llegas al Ateneo en Rolls Roice. (Por el lugar y el consonante, evocaremos a Dubois.)

Suponiendo que Dubois no se pronunciase *Dubudá*, ¿eh?

Al verte así, mundana, ambigua, frágil, laminada e histérica, recuerdo a tu mamá ¡tan antigual, ¡tan sasegada!, ¡tan esférica!

Eso de la mamá esférica ya no es ultraísmo. Es cubismo.

Presumes siempre de elegante, de *anob* y de *chic* y de...; pero admiras a Gil de Escalante y tomas el te en Molinero.

¿Y eso qué tiene que ver? ¡Aquí lo que hay que mirar es la honradez de la personas!

Otra vez me llamarás salvaje cuando recibas el poema, como el día que hice el ultraje de no magrearte en el cinema.

FRANCISCO VIGHI.

Nos parece que no será sólo Josefina quien llamará salvaje a Vighi... Sobre todo, después de leer la composición semiultraísta, según el autor, que se titula «La Lluvia» y que publicaremos en el número próximo.

Correspondencia particular de «La Retaguardia»

Uno que suspira por Rita. Si tu amada se pirra por los chistes, te brindamos este de cinco reflejos: ¿en qué se parece tu novia, tu propósito de casarte con ella, el motivo que te impulsa a ello, un recipiente pequeño, y uno que te desafía y este chiste? Pues mira: tu novia es *ta Rita*, te quieres casar con ella porque es tu ruta, y te quieres casar porque *ta rota*, un recipiente pequeño es *tarrito* y uno que te desafía *ta reta*, y este chiste... este chiste es fusilable, pero ¡qué le vamos a hacer!

El duende de las bambalinas. Si, señor; uno que pide una fotografía para Tita Ruffo se parece a un loro en que ¡dame-la pa-Tita!

G. A. Leno. No lo dude; un médico que manda a su ayudante a visitar a unos atacados de fiebre tifoidea se parece a los señores que dormitan en las butacas de Cazadores en que *vea-tíficos!*

Redacció i Administració: Rumbia de les Flors, 20, 1.ª - Tel. 4656 A.

SURT ELS DIJOUS

car. tat d'haver-la descobert, en F.m.s, parlant amb unes noies de l'« Edén ».

— Com una filla? — preguntà una de les xicotetes. — Si que té una bona manera d'educar la seva descendència!

« El verdadero Conde »

No vagin a creure's que anem a parlar de don Alvar de Figueroa, polític de l'antic règim i estiuejador d'hivern a Niça. Ens referim a don Josep Balet, fabricant de teixits i de comèdies, conegut entre la nostra aristocràcia amb el títol pompós de Comte de Saint-Germain.

Les excentricitats del noi Balet, com familiarment li diuen els seus amics, són de tots conegudes.

En una reunió bé, donada per la celebèrrima senyora Ll.r.ch, es comentava la vida extravagant del comte.

— Qui? El comte de Saint-Germain? — demanà un dels contertulis. — No en faci cas! Està tocat del Balet!

La galanteria

Un dels nostres més acreditats botiguers de roba blanca, el nom del qual callem perquè el seu fill es boxejador i té el cop de puny privilegiat, perseguia, sense resultat, a una cèlebre ballarina de l'« Edén ».

L'altra nit, a la sortida del « Liceu », algú li digué que la xicota estava ressopant a l'« Excelsior ». Amb una rapidesa que no s'avenia gaire

El just comentari

A l'Ajuntament es comentava l'altre dia la política laborista anglesa. Que si aquesta gent no s'aguantaran, que si viuen a precari, que si tindran alguna topada...

— No poden fer res — digué un, — perquè no tenen majoria i necessiten l'apoi dels lliberals. El dia que aquests els hi neguin, són a l'aigua...

— És clar — interrompí un, fent-se el savi. — Ja se sap el resultat que han donat sempre aquestes unions *anjibies*...

En Pich no ho hauria dit millor.

Carinyo paternal

Es diu F.m.s, té seixanta anys i, com a tots els vells verds, li agraden les menors una barbaritat.

Ara fa dos mesos que gaudeix els favors d'una deliciosa adolescent de quinze anys, rossa i esvelta, a qui entreté amb un luxe principesc.

— Me l'estimo com una filla! — declarava, en-

FILOSOFALS NANDULANDESQUES
Una presentació i un xic de filologia

— Vaja, no digueu, que la naturalesa aixampla el cor, enlaire els esperits...

— Ja tens raó, ja, que enlaire i aixampla.

amb els seus anys ni amb la seva panxa, el nostre botiguer va córrer cap allà.

— Caramba! — li digué l'estrella al veure'l. — Ha vingut a divertir-se, eh? Perquè, ja ho veu, aquesta casa està plena de noies maques!

— Oh! — protestà l'ardent perseguidor mal dissimulant el seu enuig. — Jo no he vingut per cap noia maca, li juro! He vingut per vostè!

L'HORTOLÀ DE SANT BOI

CAVALLERS i *cavalleres*: Deu ens arplegui a tots. Saludo als mascles i a les femelles; i que em perdonin les dones el que els digui *cavalleres*. Cavaller és el qui munta a cavall, segons em va fer avinent en Segarra l'altre dia, i el món està tan capgirat, que aviat muntaran tant les senyores com nosaltres pecadors, si no més. Parlo deportivament.

Saludo a tots amb la cortesia de l'estadant nou qui, de bon matí, treu el cap per la finestra del celobert, per tal de fer-se conèixer de tots els veïns i de totes les veïnes, per si s'aprofita res. La meua finestra és aquest tros de paper, el qual porta per encapçalat aquest nom tan estrambòtic. És a dir, sembla que ho sigui, però no en té res. *Filosofal* és un compost de filosofia i garrafal, amb un xic més de garrafal que de filosofia. No li veuen la punta, oi? És que no en té: és un nom inofensiu, i tot lo inofensiu no té punta ni punyeflera falta que li fa, doncs no ha de punxar a ningú.

Me l'he arreglat jo tot solet, amb aquella barra, perquè ja n'estic tip de veure com en Maura i altres que són molt menys que ell giren, tomben, sorgeixen i adoben mots com si es tractés de fer un adob a unes calces pelades del darrera o bé a unes sabates suades. Ja n'estic tip de remendon lingüístics: per remendon, jo. Jo adobo llengües com el més pinxo: les llengües adobades han sigut sempre el meu plat fort. Jo amb la llengua faig primors, tant amb la gramatical com amb la que porto dins de la boca... Parlant i escrivint, s'entén.

Aquest sufixe té molta pasta etimològica, ben mirat. Ultra la confusió provable de *filosofals* amb aquella pedra filosofal que ha fet morir de mal de pedra a més d'un sabi ximplet, és fàcil de confondre amb el dilema *jalos o fils*. Per tal de què no hi hagi dubtes, ho aclareixo. Un servidor veu que hom ha de cuidar-se de casa seva i, per lo tant, no m'escauria parlar de falos ni de fils. Ho deixo pels estudiants d'anatomia, pels metges, pels betes-i-fils i per les modistes. I dient modistes dic qualsevol d'aquelles nenes, dames, donotes i metques, les quals per sobra o per manca de filatura s'han de capficar amb l'indústria del fil.

I ara que ja m'he fet l'article, ara que ja els he convençut, ara que ja he tret el cap per la finestra, plego el ram... La inspiració quotidiana se m'acaba i quan se m'acaben les inspiracions, no em vénen, per més que truqui, per més que remeni, i per més que remenin els altres. Se'm acaba el suc i l'espelma. Així, doncs, apago el llum i: apa, buenas. Fins a l'altre.

— Alto, les mans enlaire!
 — Les mans, només...?

Un susto

EL senyor Fonoll sortia del Casino, on havia jugat la seva habitual partida de manilla, quan trobà al seu amic Forcada que pujava l'escala tot esverat.

— Fonoll! Fonoll! — exclamà. — Si sapiguessis el que passa!

— Què? — interrogà esverat l'interpel·lat.

— En Grau, el teu caixer...

— Si! Què? Parla! — digué el senyor Fonoll en el comble de l'ansietat.

— El teu caixer... ha fugit aquesta tarda amb...

— Amb què? Amb els quartos?

— No! Amb la teva dona!

El bon senyor respirà fortament, com qui surt d'un somni enguniós, i mormolà:

— Quin susto m'havies donat. Pensava que deies que en Grau s'havia escapat amb la caixa i que demà jo no podria pagar les lletres de fi de mes!

SCAR XOFETA

Tarragonina

AQUELLA nit, el senyor Romeu, de la raó social Feu, Romeu i Jaumandreu, betes i fills en gros, arribà a Tarragona i s'en anà a sopar a la fonda de l'estació. Es feu servir un plat de

— Vinguí, Lluís, corri, que a n'el saló hi ha un « escape » de gas...

— I vol que jo li tapi?

bròquil, una truita i digué que després ja diria si volia quelcom més.

Estava acabant aquest darrer plat, quan el mosso si li acostà, demanant-li amb tota naturalitat:

— Què voldrà que li donguem per les darrerries?

El senyor Romeu s'aixecà esverat, creient que en aquella població la gent tenia aficions pròpies dels antics pobladors de Sodoma i Gomorra.

— Voldrà pernil, un bistec, llomillo amb patates?...

El bon home allavors es tranquil·lit-zà, encara que sense comprendre el sentit de la primera pregunta.

No fou fins l'endemà, quan explicà lo ocorregut a un client, que s'enterà que les darrerries és el nom que donen a Tarragona a l'entrant.

C. BRITO

Oh, la canalla!

LA senyora Sistacs, que aquell matí no tenia res que fer, va tenir l'idea d'arribar-se fins al moll a pendre un xic el sol i respirar l'aire del mar.

Després d'haver-se entretingut veient el treball de les grues, la sortida del correu de Palma i els viatges de les *golondrines*, comprà una dotzena de taronges a un venedor ambulat i ja s'en tornava cap a casa quan la seva atenció fou cridada per l'espectacle que oferien dos tinxeraires de vuit a deu anys que, amb una serietat d'homes grans, s'entretenien en fumar unes borilles que havien recollit.

— Ai, mare meva! — no pogué menys que exclamar la bona dona. — Ja és ben veritat que avui en dia ja no hi han criatures!

Lo que, sentit per un d'aquells marrecs, li suggerí la següent resposta, que la senyora Sistacs escoltà amb la sorpresa que pot fàcilment imaginar-se el llegidor.

— Oh; per això, senyora, no es preocupi: ja en farem!

TITO LETTA

El bon estudiant

Al'Elisseu no hi havia qui li fes entendre que el millor camí per acabar aviat els estudis era el d'anar lo més sovint possible a classe i de tard en tard llegir algun llibre dels que els seus pares l'i compraven al matricular-se i ell es pulia dos dies abans d'obrir-se les aules.

Un dia, el senyor Tiburci, el seu bon pare, empietat de veure que no hi havia manera d'adreçar un xic el camí tortuós que seguia el seu fill, va decidir comprar-li de nou tots els llibres del curs, tancar-lo en el seu despatx i no deixar-lo sortir fins que li dongués la lliçó a n'ell mateix.

Als primer dies, tot va anar com una seda. Quan el pare tornava de la fàbrica, es tancava amb l'Elisseu i li prenía la lliçó, que el noi cantava de pe-a-pa.

— Sempre m'ho vaig pensar que acodint a n'aquesta cita hi hauria mullader.

Però de mica en mica la cosa es va anar refredant i el xicot a l'hora de l'examen paternal no n'encepegava ni una.

Al cap de quinze dies de veure que el noi no anava a l'hora, el senyor Tiburci va començar a mal pensar, però per més que barrinava i es torturava el magí, no sabia treure l'entrellat de amb què diantre devia perdre el temps el seu xaval.

Va decidir averiguar-ho. Un dia, a mitja tarda, va sortir de la fàbrica i s'adreçà a casa seva i després d'obrir la porta amb molta cura per a no fer soroll, anà de puntetes cap al seu despatx, on hi va arriplegar a l'Elisseu i la minyona; que no sé pas què hi feien.

— Mal fill! Desvergonyit! Així estudies geografia? Així?...

— Papà, si precisament l'estudiava pràcticament.

— Just, fes bromes encara! I els llibres? On són els llibres?

Una bomba que hagués esclatat en aquell petit camp de batalla no hauria fet més estropicis que aquella pregunta, certament del tot inoportuna. La Remei i l'Elisseu es miraren furtivament i abaixaren la vista sense esma de dir un mot.

— Et pregunto on són els llibres? — insistí el senyor Tiburci clavant un cop de puny damunt

de la taula i fent trontollar tota l'habitació.

— Veus... ara has vessat la tinta...

— Els llibres! No fugis d'estudi! On són els llibres?

La Remei s'avençà i tota plorosa es posà als peus del seu amo.

— No el renyi, senyor Tiburci; aquest matí m'els ha donat perquè els anés a empenyar i em comprés aquestes lligacames!...

El pobre fabricant quedà aniquilat davant d'aquella confessió. El seu noi no tenia cura. Seria un perdut, un qualsevol, un...

« VEINTE AÑOS DESPUÉS »

Llegim en un diari:

« Podem donar als nostres lectors la gratíssima nova de què el nostre compatriota don Elisseu C. Ardant ha assolit la més alta distinció científica al ser-li concedit el premi Nobel per la seva magnífica obra « Geografia Integral ».

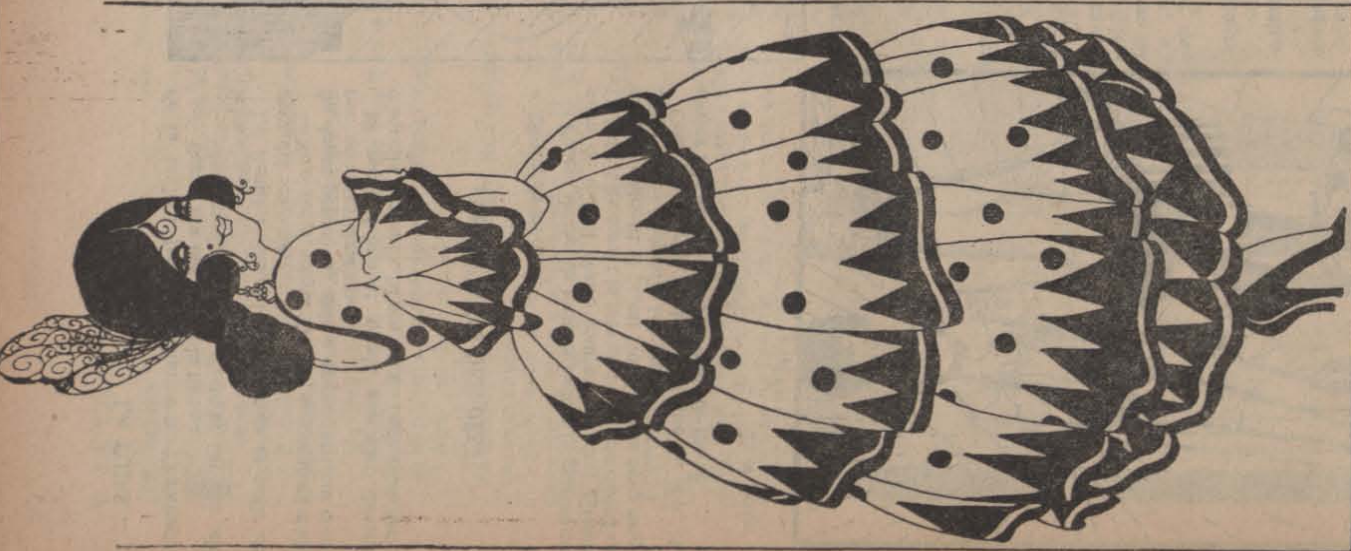
Cosa per la qual es demostra que de porc, de senyor i de sabi, se n'ha de venir de mena.

DON JOAN

— Escolti, senyoreta, on tenen els cavalls els automòbils?

— No hi entenc, filla: això dels cavalls és cosa del meu marit.

L'ART I LA DONA

Jo sóc de Oratallons, encara que no ho sembli. Un dia, els meus pares em varen encarar amb pedra toca, un varen portar una cambleta nova i em varen facturar a servir a Barcelona.

El senyor, em va encarar de mala manera, però jo després vaig entrar molts anys i tant veure que baixava de l'hort i tant-hi emparar get per lladre. Quan em vdrig donar compte de que servint ja no servia per criada nova i para... tota em vdrig llenar a l'uri, i, filla de Deu, quina pesca!... Ara, m'arranco per solistes amb la mateixa facilitat que abans arrancava naps. Qualsevol serveis i es lleva damunt i s'escarrosa per fer la neteja, podent entrar ben servida i tenint tot el llau les fèines! Res, nòs, que ató de l'art dona més i jo més; del paper que no s'ha de budar i pentre lo que es pagui!

L'ART I LA DONA

VOSTÉS no em coneixen, veritat? Dones que costí que no sóc una qualsevol. Sóc industrial, pago cédula, contibu ció i arbitri d'inquilinat. Però la meua industria es artistica i figuró com a socia honoraria del Gremi de Meslres Ebanistes. La meua casa s'ha especialitzat en jocs de fil i és la que té més clientela de totes les establertes a Barcelona. Els jocs de fil que tem a casa no hi ha qui els iguali. Des de el clàssic... romà al moderníssim lit vibra cionista (vulgo sommier) passant pel francès imperi i no oblidant la gòndola napolitana; a casa, entre jo i les meves operàries, ho fem tot. No hi ha cap joc de fil que ens sigui desconegut i de les nostres manetes en surten els mobles més perfeccionats. Amb això, si els hi interesses els meus serveis, ja ho saben «manjar» i seran servits amb diligència, equitat i economia.

El casament arbitrari

F a dos mesos que el senyor Colomer, home ja entrat en dies, va maridar-se amb la Pilar, xicota de vint-i-tres anys, plena, robusta, esplèndida, amb uns ulls de foc i unes formes de deixa-ho anar...

Com era d'esperar, la Pilar no està gens satisfeta del seu nou estat. Ella prou ho sap que el matrimoni és una cosa molt distinta de la vida que porta al costat del senyor Colomer.

La Pilar té una amiga, la Mercè, amb qui es troben algun cop, els dijous a la tarda.

— I doncs? — li preguntà l'altre dia la Mercè.

— Com te prova el matrimoni?

— Malament.

— Per què?

— El meu marit no està mai per brocs...

— Ah, ja! — exclamà la Mercè, esclatant a riure. — I tu, en canvi, sempre estaries per broques!

S. TAMPA

Segons com es miri...

D esprés d'haver aconseguit ensenyar a la Carolina una pila de coses que fins allavors ella ignorava, en Bruñau, viatjant de cordes de pou i assidu concorrent de la «Bohèmia», la va plantar. Ell, quan les coses s'enredaven massa, plegava el ram i a una altra. No estava per compromisos, en Bruñau. Diverdir-se tant com pogués, bé; però que després li sortissin coses de trascantó, ell no hi passava.

Aquella tarda, en Bruñau estava prenent cafè al «Fostadero» quan un amic de la seva llotja passà i es deturà a enronar un xic amb ell.

— Em van dir que ja no et fúies amb la Carolina?

— No, no! Volia que anéssim pel cantó seriós i jo noestic per romansos, ja t'ho diré.

— Però heu trencat?

— Trencar? Home, segons com se miri, ja vàrem trencar fa molt temps!

B. LETA

TOMET

L'ART I LA DONA

A xi com hojell dels patllassos és fer fúer, segons en Ruedol, et meu treballar per lo altre, que cregué que és ben empudor. Des de qué en llevo, i em llevo molt carregada, estic fent un paper de met capaç d'acabar la pacència al més plintat. Si no sigui, de ser xerreres, ja els ho explicaré. Jo tinc de menas. Què et hi sembla? Diu que malgrat el meu vital-tres anys, tinc un mirar tan innocent i uns ademans tan budantols, que, passant per una fidelleta curta i fontant un sic, la mefadora, i t'ellom s'equivocarà al neoy de joa que jo he sofert fins a la meua edat. No és que an a mi on desgrada aquest paper de dama-jove impudica, però devorada s'auto verifables d'altres de que em presigui per una primera dama i em vaguetada un paper ben llarg! no fer-me sortir a les tantes per restar quatre abocadillos.

— Si durant el meu viatge et manca alguna cosa, posa'm un telegrama i et complauré desseguida.

— No sé pas com t'ho arregaràs des de tant lluny.

Una decisió

PASSAVA jo per davant de la Placeta de Milans, on com tothom sap, hi té la botiga un tallador de pedres precioses, quan vaig trobar a n'en Fermí, el meu antic company d'excursions nocturnes, el semblant del qual denotava el més profund descontent.

— I ara! — li vaig preguntar. — Què tens, que fas tan mala cara?

— Acabo de renyir amb l'Engracieta! — em respongué amb un accent de tragèdia grega.

— I doncs? Com ha estat?

— Res! La dona és un ser inferior. Això ja ho va dir en Schopenhauer o en Marcelí Domingo, no m'en recordo benbé.

— Però heu trencat definitivament?

— Definitivament, sorollosament i malhauradament. Mira: tenia trenta duros per fer-li un regal pel seu sant i ara m'els he gastat.

— I què t'has comprat?

— Aquest anell amb aquesta àgata! Ara m'en vaig aquí — i assenyala la botiga esmentada — perquè me la tallin...

S. U. RIPANTA

O l'una cosa o l'altra

L'ESCENA en una porteria al llindar de la qual hi penja un lleteret anunciant un pis per a llogar. Personatges, el porter i una dama.

Porter. — Si, senyora, l'amo no vol que a la casa hi hagi criatures...

Llogatera. — Li repeteixo que sóc sola.

Porter. — Però vostè deu rebre visites...

Llogatera. — No hi fa res. Sóc decent.

Porter. — Ademés, tampoc vol gossos.

Llogatera. — Això si que no ho entenc! O l'una cosa o l'altra!!!

A. MILS

— Veus aquesta pulsera? Era de la meua difunta esposa.

— Si que la tenia ampla!

ALVOLTANT DEL BRASER

ALERTA, MINYONS!

En aquesta Secció hi publicarem tots els CONTES que s'ens enviiïn propis d'ésser contats a les velles xacroses de quinze anys per amunt i que siguin dignes d'ésser coneguts pels barrilaires lectors de LA TUIES. D'aquests contes en premiarem un cada número amb la respectable quantitat de «deu peles», cobrables en la nostra Administració o per giro postal als que visquin fora de Barcelona. Alerta, doncs, i apretar l'àpiti!

Tramviària

A la plataforma d'un tramvia de circumvalació anava l'altra nit una xicoteta joveneta, molt empolainada, amb un *monedero* gros i un llibre a la mà. La jovenalla que omplenava el vehicle començà a gastar-li brometes, a les que la noia no es mostrava gens esquarterpa.

El tramvia havia arribat a la cantonada de la Ronda de Sant Pau, enfront del mercat de Sant Antoni i allavors la xicoteta digné:

— Farà el favor, conductor?

— No para aquí — respongué aquest. — La parada més propera és allà...

I assenyalava uns metres més lluny.

— On? — interrogà la noia.

— Allà, enfront de can Masquefa! — respongué, ràpid, un dels xicots que anava al tramvia.

La noia s'el quedà mirant i, amb un somriure fi, va dir:

— Es allà on paro, precisament.

C. BRETÀ

La fortuna del senyor Bartomeu

ESTÀVEM aquella nit d'estiu prenent la fresca a la terrassa del Circol Artistic, degustant el cafè i comentant la darrera estrena del «Tívoli», quan a un dels nostres companys de penya se li va ocórrer dir:

— Si, senyors, sí! Els autors d'aquesta obra gua-

nyaran més peles que el senyor Bartomeu amb els seus famosos pastels!

El senyor Bartomeu somrigué amb el seu aire bonatxó i respongué, adreçant-se a mi:

— A ben segur que vostè no la coneix, veritat?

— Home, no... — vaig dir.

— Ja li contaré, vaja, perquè no digui que amago l'origen de la meva fortuna. Al cap d'avall, sempre és més honorós que el de molts rics d'ara...

Encengué el seu cigar, que s'havia apagat, pegà dues pipades, es recolçà a la còmoda butaca de mimbre on estava assentat i començà:

— Tenia jo allavors vint-i-vuit anys i en feia dos que m'havia establert pel meu compte. Era amo d'una botigueta menuda com un cop de puny, fosca com una gola de llop i humida com morro de gos. A força de privacions, d'economies i de sacrificis anava tirant endavant un negociet que per lo migrat hauria ensorrat definitivament el més petit trasbals, quan una improvisada aventura vingué a canviar radicalment la marxa dels acontereiments i donà als meus productes elaborats la justa anomenada que han assolit amb el temps.

Jo era casat feia un any; mes, malgrat això, no desdenyava les aventures — no gaire nombroses, eh? — que l'etzar o l'ocasió em deparaven. Un hivern, per cert cru, en què semblava que el negoci s'animava un xic, vaig pendre una treballadora per que m'ajudés. Joveneta i alegre, em va semblar que no seria difícil obtenir d'ella favors que eren força agradables de rebre, car era bonica i tot el seu aspecte denotava un temperament excessivament ardent.

Fou una tarda, al forn, mentre estàvem tots dos preparant una cuita de pastes seques, que vaig conseguir empresonar-la entre els meus braços. Ella hi restà, sense protestar més del que calia per justificar un conat de resistència, i una a una, em tornà totes les meves carícies, totes les meves abraçades, tots els meus petons.

Ah, amics meus, i quin sust tinguérem després! Per un minut, la meva dona no ens atrapa *infraganti!* Vàrem sentir un soroll suspecte a la porta i el temps ens vingué just per a que cadascú adoptés una posició que no deixés lloc a cap sospita... Però damunt de la taula havien restat les calces de la xicoteta. Allavors, en un moviment ràpid, les vaig agafar i les vaig llençar a la pastera, amagant-les a sota la pasta, dintre de la qual restaren, mentre jo anava treballant-la...

Quan la meva dolça costella fou fora, vaig retirar, amb el treball que poden suposar, aquella íntima prenda de la meva ajudant i li vaig retornar. I les pastes

seques que jo preparava aquella tarda foren enviades, a la nit, a un banquet que es celebrava en un hotel del carrer de Sant Pau.

L'endemà, jo devenia el seu proveïdor exclusiu de pasticeria. Les pastes seques del dia anterior tenien, segons em va dir el *matre d'hotel*, un perfum especial que havia merescut els elogis de tots els invitats.

Després d'aquell client, fou un altre i un altre, i un altre... Ja poden suposar que jo, sapiguent quin era l'insospitat origen d'aquell perfum encisador, repetia cada dia l'epileg de la meua aventura del dia passat... I aquest fou, amics meus, l'origen de la meua fortuna. Fortuna que s'hauria quadruplicat si havés tingut més cura, puix un cop väreig tenir un contracte seriós...

— I doncs? — vaig preguntar jo.

— Molt senzill — acabà dient el senyor Bartomeu; — un jorn vaig rebre una queixa seriosa... Figureu-vos que en una de les meves cèlebres pastes s'hi havia trobat un pel, un pel que jo mateix, degut a la gran producció, no vaig poguer aclarar si havia caigut del meu bigoti o de on... dimoni era!

SIS TELLET

◇ ◇ ◇

Remei heroic

AQUELLA nit — eren ja quarts de dotze i jo m'en anava a dormir — em va venir a trobar a la porta de casa en Gausachs, un xicot que havia estudiat batxillerat amb mi i que es distingia per ésser un dels mandres més grans que viuen damunt la terra.

— I doncs, Gausachs, quin vent et porta?

— Si, mira, tragèdies de la vida. Necessitaria que vegessis si em pots ajudar...

— Tan malament vas?

— Veges si hi vaig de malament, que no tinc una pesseta; he empenyat tota la roba, m'han tret del pis... En fi: una catàstrofe. Ah! Si tingués un revòlver...

— Home! Per l'amor de Deu!

— ...si tingués un revòlver, aniria a veure el que m'en donaven d'empenyol!

LLEO NET

◇ ◇ ◇

El descobriment sensacional

Es parlava no fa gaire, en una tertúlia del restaurant Catalunya, del descobriment del cor d'en Voltaire, fet a la Biblioteca Nacional.

— No està malament, no — objectà un dels presents —, mes n'hi ha un altre que fora molt més sensacional!

— Quin? — S'atreví a interrogar algú.

— El que descobris els atributs que van desaparèixer a l'Abelard!

P. ANET

El darrer recurs

QUAN era jove, i fins en l'època adorable de la dona que hem convingut en nomenar *jamona*, donya Cisqueta n'havia fet de verdes i de madures; mes el temps és inexorable i ara, aquella esplèndida femella que tants cors havia fet aixecar a l'ensemps que aixecava unes altres coses, passa desapercebuda. Els anys i la vida agitada que ha portat han deixat en el seu cos rastres de ruina.

— Pobre donya Cisqueta — deia l'altre dia la seva modista. — Es veu que ja ningú li fa cas.

— Miri si no li fa cas ningú — respongué la « primera » del taller, — que pobre senyora es veu obligada a dormir amb el seu marit

R. ATOÍ

◇ ◇ ◇

Un consol

EN Serafi estava al llit ja feia dies, quan li anunciaren la visita del seu íntim amic Basté.

— Digui-li que passi — indicà el malalt a la minyona.

Al cap de pocs moments en Basté penetrava a l'habitació d'en Serafi.

— Hola, noi! Com està això?

— Malament, Basté, malament... Gràcies per haver-me vingut a veure...

— Home, no podia fer menys! He vist al teu metge, en Golorons, i m'ha dit: « Corri desseguida si vol veure encara viu a n'en Serafi. » I, és clar, què volies que féss!

B. A. NETT

◇ ◇ ◇

Conversa infantil

LA mamà és a missa i la minyona a plaça. Petit lapsus de temps que aprofiten l'Audalet i la Pepeta per a imaginar tota mena d'entremaliadures i dur-les a cap tantost pensades.

Avui, però, sols pensen en jugar i quan la mamà arriba els troba, encara mig despullats, corrent passadix amunt i avall; ella, amb sos tendres genolls i ses fines mans corrent de quatre grapes, i ell, l'Audalet, amb el pes dels seus robustos 7 anys, muntat damunt l'esquena d'ella amb aires de *capità-manaia*. I la mamà pogué sentir la següent conversa:

La Pepeta s'exclamava:

— Bé, jo ja em canso, ara et toca a tu fer de cavall!

— Si que ets poca cosa, noia! La minyona tota la nit ha estat fent de cavall i no es queixava i això que el papà pesa més que jo!!!

A. T. NEISTA

Conte premiat del número passat:

Tot per un berret

El rotatiu d'en Peris Mencheta i d'en Carrasco publicà: suposem que amb *el debido respeto*, la següent badada a la secció telegràfica estrangera:

« Destitución de dos sabios españoles »

El consejo superior de la Universidad de Paris ha decidido proponer al ministro del interior la concesión de títulos de doctor honoris causa de dicha universidad a favor de varios sabios extranjeros, entre ellos Ramón y Cajal y Menendez Pidal. »

De manera que concedir una distinció és destituir? Ja ho farem explicar a n'en Maynar, a veure si ens ho aclareix.

***

De *La Vanguardia*, rotatiu per a famílies tristes:

« Viuda joven que acaba de dar a luz un niño, desea tener otro. »

Hi ha algun voluntari entre els llegidors de LA TUIES?

***

Rètol que hi ha a la botiga de la casa n.º 90 del carrer de l'Hospital, universalment coneguda per les estones d'esplai que hi troben els troneres:

« VACIADOR »

No maliciïn. És que als baixos del dit immoble hi ha un esmolet.

***

D'un article de l'Adolf Falgairolle:

« En la arena de un estanque próximo a Narbona se encontraron hace unos años trozos de un catre antiguo que no parecían pertenecer a los griegos ni a los fenicios. La nueva serie de excavaciones que los señores ingleses se han permitido hacer esta *season* en la tumba de Tut Ank Amen han sacado a la luz la cama gemela de la de Narbona, pero esta vez intacta. »

Nosaltres li oferiríem el bagul on Don Jaume el Conqueridor va humiliar al rei moro de Mallorca.

***

D'una tarja anunciadora d'un hotel amoblat:

« La casa tiene dos entradas: por la calle de Rios Rosas, 21, y por la calle de detrás, número 11. »

Veu's aquí un carrer que no coneixiem. Això ens recorda aquell rètol del carrer de Rosselló que deia: « La lanzadora de esta casa tiene la entrada por detrás. »

Un anunci de *La Jornada*:

« Canoa automòvil, de las mejores marcas y funcionando, se vende por cesar en el negocio. »

Quin negoci deu ésser el de les canoes automòbils?

***

Títol d'un telegrama de *La Prensa*, el rotatiu d'en Mattorell:

« Los eternos victimas »

En aquests temps de reformes, resulta molt just que es reformi la gramàtica.

De la vida alegre

S'ha reobert l'« Alcàzar » i aquest cop sembla que va de debò i que no tornaran a pifiar-la. De moment hi tenen de plat fort a la Conxita Garzon, aquella rossa artificial que fa tan de goig i que encara m'en faria més si ella volgués. Entre les xicotetes que alegren la vida de la clientela d'aquell històric refugi del *corrido* de marca hi ha l'Aurea Alba, la Conxita Reyes, la Paca Romero, per mal nom la Morita, i una colla més.

A l'« Edén Concert » ha debutat la Tina Rigo. Això, que sembla un *camelo* d'en Rufasta, el nostre incommensurable director, és el nom d'una estrella « italo-espanyola »

— Ves què diran les teves amigues si veuen que compres aquest diariot.
 — Prou empipada estic: desseguida m'el demanen.

14. — LA TUIES

diu el cartell. Es una noia que va molt bé i a qui li moquegariem allà on ella volgués. Paraula!

En Saldoni bo i amb intencions de durar més que la passa.

Ha debutat al « Monte-Carlo » el trio Iluminada Libertad, que es un trio... i remeno que deixa'm encendre.

La Dorita, la Condesita Zoè, la Marieta Vidal i la Florita Valenzuela s'avorreixen en aquella barraca de fira — teclista, al tantol — que es diu « Pompeya », on no entra un ànima ni per casualitat, fora un servidor de vostès. Es llàstima, perquè l'Ariño és bon xicot, simpàtic i digne de millor sort.

Del « Moulin Rouge » podem dir que tallen el bacallà — sempre que parlo de music-halls en recordo del bacallà, no puc fer-hi més — la Lola Montiel, una xicota que venuda a talls no tindria greu, la Mary Sanz, aquella mena de bibelot de Sèvres que trencariem amb molt de gust, la Portefiita, la Adela Hungria i la Juanita Torres, més castiça que la respectable senyora que la va donar a llum. Eh, que parlo fi?

Al « Folies » es va tirant de *Tontin Tontón* i han posat de plat fort a la Maria Casanovas, que no em negaran que es un bon plat per clavar-hi queixalada.

El « Concert Apolo » des de què ha estat reformat cada dia s'omple més. Ara hi ha debutat la Maria Alcaraz, una xicoteta amb molta veu i molt bones formes i amb moltes coses més que m'agraden, però que no diré per por de què m'engegui Alcaraz.

I al « Royal » van fent la Maria Tubau, la Pilar Berty, la Ibarra i moltes altres que jo m'enduria per entretenir-me a la *garçonnière*... També hi trobaran a la Palau, una tanguista que arriba més rebombori que una baldufa d'aquelles amb música. Es el cascabell de la casa i més alegre que un diumenge de sol al migdia.

EN COSINET DE LA TUIES

HEM passat tota la setmana sense una estrena i això, senyors, ja és una cosa seriosa. Parlo, naturalment, d'estrenes a l'escenari, perquè de les estrenes que hagin pogut haver entre bastidors jo no en vull sapiguer una paraula ni m'en ocupo. Sóc discret com una llevadora, que deia l'altre, no sé què dir-los-hi.

Es veritat que s'ha arranjat el bullit dels Serranos i que ja les aigües tornen a anar pels seus rierals normals, i això sempre és una compensació, i que si bé no hi ha hagut cap novetat durant la setmana, tampoc hem hagut d'aguantar la llaua de l'estrena de cap opereta amb música del mestre Pispón i lletra del senyor Pérez, i això sempre és un aventatge. En canvi, aquest repòs ens ha donat temps per tancar-nos alguna nit al Teatre Talia, on la colla Melià-Cibrian van donant lo més escullidet del seu repertori. Són gent molt voluntariosa, treballen amb fe, hi ha un bon conjunt, molta disciplina artística i bona direcció i an aquest pas, el nou teatre del Paral·lel arribarà a ocupar el lloc preferent que es mereix per les seves comoditats i el seu luxe.

Al « Principal Palace » no han acabat encara els assatjos de *Bric a Brac*, que segons les impressions que es tenen als safareixos teatrals no deixarà res que desitjar comparada amb les primeres revistes que ens donà a conèixer el plorat Ferran Bayés. Que sigui així, i Deu ens lliure

de *Skitchos* i altres excessos per l'isstil, indignes d'un local com aquell.

I al « Nou » segueixen amb *Los gavilanes* i *Doña Francisquita*, que si Deu vol duraran al cartell quasi tant com les obres de la Reforma.

EL NEBOT TAFANER

CORREU SECRET

Laura Brunet. Escolti, prenda: vol fer el favor de dirnos on suca la ploma vostè? Ha de ser en un tinter de mel, perquè en surten coses molt dolces. — *F. U. Tut.* Ja s'ha publicat. — *Arh Abot.* Anirà al número com una reira de bet. — *Fi Blada.* N'hi aprofitem un. L'altre ja el llegia l'Espartero. — *Busanívols.* Es més vell que en Junoy, el eterno joven. — *F. A. Beta.* Veure'm d'enquibir-li. — *S. U. Ripanta.* L'hem publicat dos cops. La segona perquè badàvem. Qui no bada un cop a la vidal

**ORQUESTINA JAZZ - BAND
ROHOS - SKA**

PER CONTRACTES:
S. Durán. Manso, 30, 3. - 2.

BARCELONA

GRAN SALÓ DE BALL

Bohemia Modernista

El més elegant i concorregut: : : :

**GRANS BALLS
DE CARNAVAL**

**LA SENYORETA QUE VULGUI ESTUDIAR PER
ARTISTA DEL CUPLET, HA DE VISITAR
L'ESTUDI**

CATALONIA - Asalto, 56, entlo.

CLÍNICA DERMO-UROLÓGICA

Veneri - Sífilis Tractaments ràpids i moderns
Consulta especial per a obrers, una pesseta-Visita de 7a9
Ronda Sant Pau, 7, entressol, 2.^a

**AQUEST NÚMERO HA PASSAT
PER LA CENSURA MILITAR**

Nova casa de gomes higieniques

LA CORONA

COMTE DEL ASALTO 95

Preciosíssims e higièncs estutxos LA CORONA presentats en forma de cigarret egípcí - Des de 0'25 1'50 - ACORASSATS PER A NO NAUFRAGAR a 2, 3 i 5 ptes. Tenim de tot i per a tots!

AVIAT

Bric a Brac

SULFURETO CABALLERO

Producte patentat contra la SARNA (ronya). Sens dany fa desaparèixer la SARNA en 10 minuts. Desconfieu sempre de les imitacions. COMTE DE L'ASALTO, 86. - BARCELONA
 1 Centre d'Especifics.

NID D'OR

Teléfono 5225 A.
 Meublé - Gran Confort
 Calefacción Central
 Baños en cada habitación
 Servicio de carruajes

EL CUPIDO

GOMES HIGIÈNCES
 Gasteu UN RAL i n'estalviareu MIL

POSADA DE LA VEGA

Espléndidas habitaciones - Preus reduïts
 Sant Olegari, 17 - BARCELONA

G. ALOMAR

VIES URINARIES. Curació ràpida i segura, mitjansant aparell especial. Aribau, 5, de 12 a 3 i de 5 a 7. Festius: de 10 a 12. - Econòmica: Unió, 20, de 7 a 9. - Barcelona.

MAISON MEUBLÉE | Mont d'Or Meublée

(VERDURA)

Carrer de Barbará, 27
 Ascensor

(VERDURA)

Plaça de Santa Madrona, 6
 Davant el Banc d'Espanya

GRAN CONFORT - SALETES DE BANY - Telefon privat

Habitacions a 5 pessetes

ACADEMIA BLAT

BARBARÁ, 23, 2.º, 1.º

— Maestro BRULL —

Letras de BLAT, BEUT y
 CLAVARIUS

Posada SAN ANTONIO COMTE DEL ASALTO, 69

HABITACIONES REFINADAS, HIGIÈNCES I ESPAIOSAS
 QUARTOS DE BANY - TRES ENTRADES RESERVADAS DES DE
 2 A 10 PESSETES

PERFUMERIA ASTRA

Venda a granel, a litres i a pès
 - Un tres cents per cent d'economia. Especialitat en mitjas de seda. - 73, COMTE DEL ASALTO, 73

No val a badar!...

La Mundial

Esparter, 6
 BARCELONA

Q Uilbada ensopèga. Sapiguen nadar i guardar la roba. Abans d'entrar al bany passeu per LA MUNDIAL a comprar un salvavides per a no anar a fons. Casa de curació pels qu'hagin ensopègat-Lavatives per a després del bany - Polvos per a matar les cabres de dotze potes.

ULL! NO BADEU!

Bric a Brac

LA MASCOTA

Primera casa venedora d'impermeables pel NANDU.

Son irrompibles.

També tenim polvos per matar aquells animallets que s'agafen a conseqüència dels altres POLVOS a 0'50 la capsa.

1, Sant Ramon, 1-BARCELONA

SIFILIS CURA RADICAL

Hospital, 4, pri. De 11 a 1 i de 6 a 9

◇
 Dissabtes, Inyecciones de
 606 i 914 a 6 pessetes.

PURGACIONES

uretritis y toda clase de flujos de las vías génito-urinarías, así del hombre como de la mujer, se curan pronto y bien con las tan conocidas

Grajas Rusas Rovisoff

cuyos resultados se notan a las primeras tomas.

Casa Sagalá, Rambla las Flores, 14-Barcelona

Ella.—Ara baixo jo, ara baixes tu, ara...

Ell.—Sí, i ara baixa el teu pare i ja cal que posem les costelles en remull.